

יוהן וולפגנג פון גתה

שש אלגיות רומיות

אלגיה V

פה, על קרקע קלסית, אני חש השראה מאשרת,
האתמול והיום דוכבים וקוסמים לי יותר.
על-פי העצה, אדפדף ביצירות מני קדם
ביד חרוצה, בכל יום תענוג מחדש.
אבל בלילות מעסיק אותי אמור אחרת –
קצת פחות למודים, אבל אשר כפול ומכפל.
ולמה בעצם זה לא למודי לעיני בצורה
הנחמדת של שד, להנחות את היד במורד הירד?
רק אז אני רק אז אני חש ומגלה מהו שיש; חושב ומשנה,
רואה בעיני נוגעת, נוגע ביד שרואה.
ילדתי, אם ביום היא גוזלת לי רגע או שנים,
הרי בלילות מחזירה לי שעות על שעות.
כי לא כל הזמן מתנשקים; לפעמים יש בינינו
שיחה רצינית. היא נרדמת – אני מהרהר.
הלא בחיקה לא אחת ולא שתים חברתי
שירים, וטפחתי באצבע קלה על גבה
שורות הקסמטרים. היא ישנה ונושמת,
הבל-פיה החם חודר לי עמק לחזה.
ואמור מוחט את הנר ונזכר איך אי-פעם
שרת ממש כך את הטריטוריות שלו.

אלגיה VII

כִּמָּה טוֹב לִי בְרוּמָא! זֹכֵר זְמַיִם שִׁישְׁבֹתִי
 בְּאַרְץ צָפוֹן, כְּלוֹא בְיוֹם הָאָפֶר,
 עֲכוּרִים וּכְבָדִים רָבְצוּ עַל רֵאשֵׁי הַשָּׁמַיִם,
 מוֹקֵף עוֹלָם בְּלֹא צָבַע וּדְמוּת, עֵיף,
 מְשַׁקֵּעַ בְּעֲצָמֵי, חוֹקֵר בְּדַמְמָה שְׁבִילִים
 אֶפְלִים שֶׁל רוּחֵי הַנְּכָאָה. וְאֵלוֹ עֵתָה
 הַבְּרֵק רַב־הַזֹּהָר אוֹפֵף בְּאוּרוֹ אֶת מְצָחִי,
 פְּבוֹס קוֹרָא – וְצוּרוֹת וְצָבָעִים מִתְגַּלִּים.
 צְלוּל־כּוֹכְבִים, נוֹגֵן בְּצִלְלֵי הַרְפִים, בָּא הַלִּילָה,
 וְהַסְהַר מְאִיר לִי יוֹתֵר מִן הַיּוֹם הַצְּפוֹנִי.
 אֵיךְ זְכִיתִי – וְאֲנִי בְּתִמּוּתָהּ? זֶה חֵלוֹם? הָאֲמַנֵם
 תִּאֲרַחֲנִי בְּבֵיתְךָ הָאֲמִבְרוּזִי, הוּא יוֹפִיטֵר אֲבֵא?
 הִנֵּה פֹה אֲשַׁכֵּב, פּוֹרֵשׁ זְרוּעוֹתַי בְּתַחֲנָה
 לְלֶפֶת אֶת בְּרַכְיֶךָ: שְׁמַעֲנִי, הוּא יוֹפִיטֵר קְסִנְיוֹם!
 אֵיךְ נִכְנַסְתִּי אֵינְנִי יוֹדֵעַ: חֲטָפָה אוֹתִי הֶבֶה,
 הִבִּיאָה אוֹתִי הַנּוֹדֵד לְטָרְקֵלִין בְּמִרוּמִים.
 וְכִי לְהִבְיֵא לְכָאן גָּבֵר גְּבוּר צוּיֵת עֲלֶיךָ
 וְהִיא טְעַתָּה? לוֹ תִצָּא הַטְּעוֹת בְּשִׁכְרִי!
 וְכֵן גַּם פּוֹרְטוֹנָה בְּתֶדֶךְ, נַעֲרָה רַבַּת חֶסֶד,
 מִתְנַנֶּת מְפֹלְאוֹת בִּידָה כְּנֹדְכַת לְבָבָה.
 הָאֵל מְאַרַח אֶתָּה? אֵל תְּשִׁלֵּכְנִי, אִם כֵּן,
 מְמָרוֹם הָאוֹלִימְפּוֹס שְׁלֶךְ לְעַמְקֵי אֲדָמָה!
 "אֶתָּה מִתְנַשֵּׂא, הַמְשׁוֹרֵר?" מַחַל לִי. הֲרֵי
 מְקַדֵּשׁ קְפִיטוֹל כְּאוֹלִימְפּוֹס שְׁנֵי הוּא לְךָ.
 תַּן וְאַשְׁהָה כְּאֵן, יוֹפִיטֵר, עַד שִׁוְלֵיךְ אוֹתִי הֲרִמֵם
 עַל־פְּנֵי קֶבֶר קְסִטְיוֹס וּלְמָטָה – לְמַחֲוֹז הַמֵּתִים.

VIII אלגיה

כְּשֵׁאת מְסַפֶּרֶת שְׁבִימֵי יְלִדוֹתֶךָ, אֶהוּבָה,
 לֹא שׁוֹכְבֶתֶת אֶת לֵב הַבְּרִיּוֹת, וְאִמְךָ בְּזָה לְךָ,
 עַד אֲשֶׁר גִּדְלֶת וּבִשְׁלֶת – אֲנִי מֵאֲמִין לְךָ.
 טוֹב לִי לְחֹשֵׁב עָלֶיךָ כִּילִדָה יוֹצֵאת דִּפְן.
 כִּךְ פָּרַח הַגִּפְזוֹן חָסֵר צוּרָה הוּא וְצָבֵעַ,
 אֲךָ עֵנֵב שֶׁהִבְשִׁיל יִשְׁמַח לֵב אָדָם וְאַלֶּהָ.

IX אלגיה

סְתוּיִת מְהִבְהֶבֶת הָאֵשׁ בְּאֶח הַכִּפְרִי,
 מִתְפַּצְפָּצֶת, עוֹלָה בְּשִׁרְיָקָה מְעֵצֵי הַבְּעֵרָה.
 הָעָרֵב אֲנִי שֵׁשׁ בַּה כְּפָלִים; כִּי עַד שֶׁהֶצְרֹר
 יִתְאַכַּל לְפָחֵם וְעַד שִׁיגְבָה הָאֶפֶר,
 תָּבוֹא יְלִדְתִּי. אוֹיְאֹז יִתְלַקְחוּ הָעֵצִים,
 וְחֵם יִהְיֶה הַלִּילָה, חֵם וְלוֹהֵט.
 מִחֵר תִּשְׁפִּים עֲמֻלְנִית מִמִּשְׁכָּב אֶהְבֶּה
 וְיִתְלַבֶּה מִחֲדָשׁ לְהַבּוֹת בּוֹעֵרוֹת מִן הָאֶפֶר.
 כִּי חָנַן אוֹתָהּ אִמּוֹר מִכָּל הַבְּנוֹת בְּכִשְׁרוֹן
 לְלַבּוֹת תַּעֲנוּג שְׁעָתָה זֶה שֶׁקַּע כְּמוֹ עַד אֶפֶר.

X אלגיה

אֶלְכֶסְנֶדֶר, קִיסֵר וְאֲנָרִי וּפְרִידְרִיךְ וּשְׂאֵר שׁוֹעֵי אֲרִץ
 שְׁשִׁים הָיוּ לְנֹדֵב לִי חֲצִי תְהִלָּתָם,
 לוֹ וְתִרְתִּי לָהֶם עַל מְטָה זוֹ שְׁלִי וְלוֹ אֲךָ לְלִילָה;
 אֲבָל אֶת כָּלֶם (מִסְכְּנִים!) הָדָס חֲטִיף.
 אִם חֵי אֶתָּה, שְׁמַח בְּמִטַּת אֶהָבִים חֲמִימָה,
 בְּטָרֵם יִלְקוּ מִי לְתָה אֶת רִגְלֶךָ הַצְּמֵרְמֶרֶת.

אלגיה XVII

יש קולות שאינני סובל, וראשון לכול אלה
קול נביחת כלבים; הם קורעים את אזני.
רק כלב אחד ויחיד ממלא אותי נחת
בשהוא נובח בקול, כלבו של שכני.
כי פעם נבח על חמדת־לכבי שהצליחה
לחמק לחדרי, וכמעט הסגיר את סודנו.
הוא נובח ואני אומר לעצמי: היא באה!
או נזכר בימים שבאה, תוחלת לבי.

מגרמנית שמעון זנדבנק

הערת המתרגם

אלגיה V: ה"טריומווירים" הם שלושת משוררי האהבה הרומיים קטולוס, פרופרטיוס וטיבולוס.

אלגיה VII: יופיטר קסניוס הוא יופיטר באספקט שלו כאל הכנסת־האורחים. קבר קסטיוס ברומא הוא גלעד בצורת פירמידה הניצב בסמוך לבית העלמין הפרוטסטנטי.